

Svenska PEFC ek för

Krav vid Gruppcertifiering

PEFC SWE 004:3

2012 - 2017

Innehåll

1. Introduktion	3
2. Omfattning	4
3. Skogsbrukscertifiering i grupp.....	4
3.1 Paraplyorganisation för skogsbrukscertifiering i grupp	4
3.2 Paraplyets ansvar vid gruppcertifiering av skogsägare	4
3.3 Anslutna skogsägares ansvar	6
3.4 Paraplyets ansvar vid gruppcertifiering av avverkningsorganisationer	7
3.5 Anslutna avverkningsorganisationers ansvar	8
4. Entreprenörscertifiering i grupp.....	8
4.1 Paraplyorganisation för entreprenörscertifiering i grupp	8
4.2 Paraplyets ansvar vid gruppcertifiering av entreprenörer	9
4.3 Anslutna entreprenörers ansvar	10
Figur 1 Illustration av gruppcertifiering	10
Bilaga 1. Avvikelser och korrigerande åtgärder	11

1. Introduktion

Hälften av den svenska skogsmarken ägs av enskilda privatpersoner, det s.k. familjeskogsbruket. Det består av cirka 350 000 fastigheter som svarar för 60 procent av avverkningarna i Sverige. Att ett land har en så stor andel familjeskogsbruk är ovanligt i andra länder utanför Norden.

En utmärkande faktor för familjeskogsbruket är att det stora flertalet fastigheter är relativt små (se bild 1 nedan). Det innebär att skogsbruksåtgärder inte behöver genomföras så ofta och att det därför oftast inte finns förutsättningar för årligen återkommande intäkter och/eller kontinuerlig informations- och kunskapsinhämtning. Detta sammantaget innebär hinder för en direktcertifiering av skogsbruket. För att inte utestänga denna stora grupp skogsägare från möjligheten att certifiera sitt skogsbruk har gruppcertifiering genom paraplyorganisationer tillskapats inom ramen för svenskt system för PEFC certifiering.

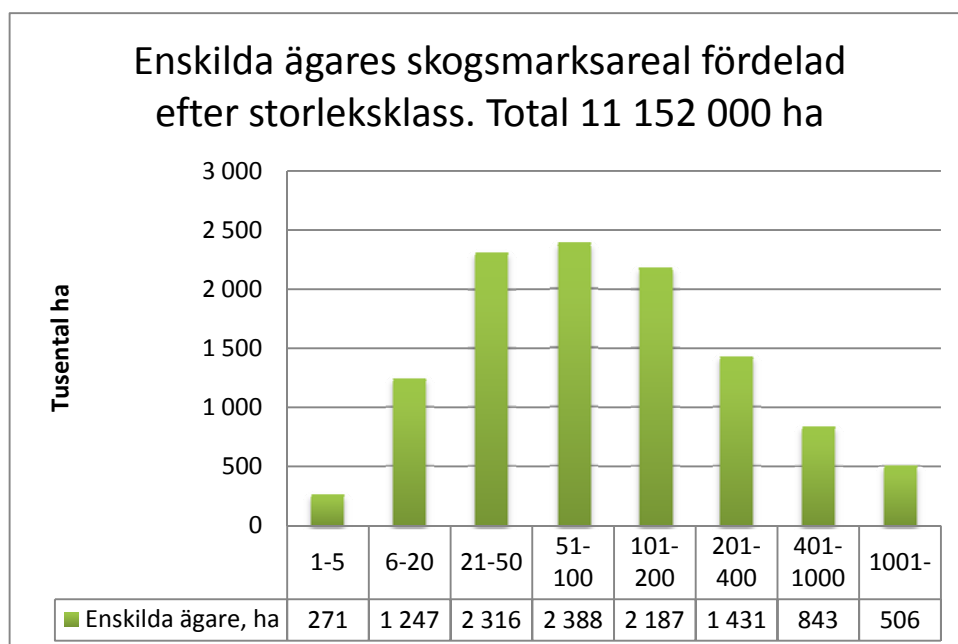

Bild 1. Enskilda ägares skogsmarksareal fördelad efter storleksklass.

En annan utmärkande faktor för familjeskogsbruket är att graden av självverksamhet är låg vad gäller åtgärder i slutfasen av beståndsskötseln där flertalet av de krav som certifieringen ställer kommer till uttryck. I slutavverkning är andelen självverksamhet 3% och i gallring 16%, mätt som andel av avverkad volymen. Huvuddelen av dessa åtgärder utförs således av anlitade avverkningsorganisationer och/eller entreprenörer som därmed har en nyckelroll i uppfyllandet av skogsstandarderna. Detta är bakgrunden till kravet på entreprenörcertifiering inom ramen för svenskt system för PEFC certifiering. Majoriteten av entreprenörsföretagen är mindre företag som har begränsade möjligheter att ta på sig den ökade administration och de ökade kostnader som är förknippade med en direktcertifiering. Det senare gäller även för mindre avverkningsorganisationer och möjligheten till gruppcertifiering har tillskapats även för dessa kategorier.

Gruppcertifiering innebär att skogsägare, entreprenörer och avverkningsorganisationer blir certifierade under ett gemensamt certifikat, som upprätthålls av en paraplyorganisation, och kan därmed dela på kostnaderna för och ta del av information och öka kunskapen om certifieringen.

2 Omfattning

Detta dokument definierar krav för paraplyorganisationer och anslutna gruppmedlemmar som ska vara uppfyllda för att kunna certifiera flera skogsägare och/eller avverkningsorganisationer och/eller entreprenörer under ett certifikat; gruppcertifiering.

3 Skogsbrukscertifiering i grupp

För skogsägare krävs att dennes samtliga fastigheter med enhetligt ägande, inom paraplyorganisationens verksamhetsområde, utgör grund för certifieringen. För avverkningsorganisationer krävs att hela organisationen omfattas av certifieringen. Gruppcertifiering bekräftas genom ett avtal mellan paraplyorganisationen och skogsägaren och/eller avverkningsorganisationen med en giltighetstid av minst 1 år.

3.1 Paraplyorganisation för skogsbrukscertifiering i grupp

För en certifierad paraplyorganisation ska finnas:

- Godkänd företagsregistrering som juridisk person
- Ansvarig styrelse och verkställande ledning
- Stadgar/bolagsordning med angivande av verksamhetsområde
- Avtal med ackrediterad och notifierad certifierare om certifiering och om att fortsätta upprätthålla certifieringen.
- Ledningssystem i enlighet med PEFC SWE 001 kapitel 8.2.2 Ledningssystem

3.2 Paraplyets ansvar vid gruppcertifiering av skogsägare

Paraplyet i paraplyorganisationen har i sin verksamhet ansvar för att:

- Handlägga ansökningar från skogsägare om svensk PEFC skogsbrukscertifiering. Ansökningarna ska granskas, godkännas och anslutning bekräftas genom skriftligt avtal mellan paraplyorganisationen och skogsägaren.
- Innan avtal tecknas, genom personlig kontakt, kontrollera att markägaren eller behörig representant för markägaren som tecknar avtalet har god kännedom om avtalets innehåll och vad det innebär att följa svensk PEFC skogsstandard. Rutiner för kontroll ska utformas inom paraplyorganisationen.

- Utfärda bevis om skogsbrukscertifiering till anslutna skogsägare.
- Erbjud gruppcertifierade skogsägare möjlighet att beställa en skogsbruksplan och i avvaktan på planens färdigställande att utföra Naturvärdesbedömning. Det senare är en bedömning av ett visst bestånds bidrag till biologisk mångfald i ett fastighetsperspektiv inför en avverkning. Senast inom 5 år från det att bevis om certifiering utfärdats ska en skogsbruksplan vara upprättad.
- Erbjud och/eller anvisa skogsägare information och utbildning för att säkerställa svensk PEFC skogsbrukscertifiering.
- Informera anslutna skogsägare om ansvar för kontroll av entreprenörcertifikat för anlitade entreprenörer och/eller anlitade avverkningsorganisationers skogsbrukscertifikat.
- I en databas lagra relevant information om varje ansluten skogsägare med:
  - Fastighetsbeteckning/-ar
  - Namn och adress till skogsägare/ställföreträdare för fastigheten/-erna
  - Avtalsdatum
  - Skogsmarksareal
  - Överensstämmelse med Skogsstandardens krav, vidtagna förebyggande och/eller korrigerande åtgärder.
- Löpande inrapportera statistik från databasen till Svenska PEFC enligt särskild anvisning.
- Genom intern revision årligen kontrollera att verksamheten uppfyller kraven enligt Svensk PEFC skogsstandard. Revisionen ska omfatta alla anslutna skogsägare och gälla alla typer av skogsbruksåtgärder. Revisionen ska vara riskbaserad och utformad så att systemets effektivitet kan mätas och utvärderas. Rutiner för revisionen ska utformas och dokumenteras inom paraplyorganisationen. Då revisionen genomförs som stickprov ska detta utlottas bland samtliga anslutna skogsägare. I tabellen nedan anges lägsta stickprovsstorlek som kan tillämpas vid den interna revisionen, linjär interpolering skall användas. Stickprovet ska vara arealvägt baserat på anslutna skogsägars fastighetsinnehavs storlek och väljas så att en, med hänsyn tagen till förutsättningarna, tillräcklig säkerhet erhålls.

Antal bevis	C:a 100	C:a 500	C:a 1 000	C:a 5 000	C:a 10 000
Lägsta stickprov	20 %	7 %	5 %	2 %	$\sqrt{n}$

- Utse internrevisorer som ska:
  - vara väl förtrogna med ledningssystemet ISO 14001 och Svenskt PEFC certifieringssystem för uthålligt skogsbruk.
  - vara oberoende av det område som revideras.
  - ha erfarenhet från relevant verksamhet.
  - vara kompetent i miljö-, sociala och skogliga frågor.
- Utsedda internrevisorer erfarenhet och kompetens ska dokumenteras. Lämplig grundkompetens är t ex en av MIS (Miljörevisorer i Sverige) godkänd utbildning.
- Utsedd internrevisor sammanställer alla resultat från internrevisionen, som ska dokumenteras. Muntlig och skriftlig rapportering av avvikelser ska ske snarast möjligt efter det att revisionen genomförts. Då revisionen genomförts som stickprov ska resultatet ligga till grund för slutsatser om hela gruppen och åtgärder föranledda av resultatet ska avse hela gruppen. Den skriftliga rapporten ska skrivas efter att effekten av ev. korrigerande åtgärder har utvärderats. Rapporten och dess slutsatser ska utvärderas och godkännas av paraplyorganisationens högsta ledning.

- Informera och ge råd till gruppcertifierade skogsägare som inte uppfyller kraven i skogsstandarden. Om bristerna inte har avhjälpats efter varning ska Beviset dras in. (Se bilaga 1. Avvikelser och korrigerande åtgärder)
- Vid avvikelser enligt ovan och om skogsägaren är ansluten till mer än en paraplyorganisation och/eller annat skogscertifieringssystem ska konstaterad avvikelse utan dröjsmål meddelas sådan annan part.
- Följa Svenska PEFC riktlinjer för offentlighet enligt PEFC SWE 001.

3.3 Anslutna skogsägares ansvar

Avtalet om skogsbrukscertifikat baseras på följande regler för att beskriva fastigheterna:

För fastighetsinnehav över 20 ha produktiv skogsmark: En skogsbruksplan inklusive karta som visar fastighetens/-ernas produktions- och miljösatning i certifieringen ska uppvisas för paraplyorganisationen senast inom 5 år. Planen ska utformas och uppdateras i förhållande till verksamhetens omfattning och intensitet.

Den anslutne Skogsägaren har genom avtalet ansvar för att:

- Följa svensk lagstiftning med betydelse för skogsbruket.
- Uppfylla relevanta delar av den svenska skogsstandarden. Detta inkluderar korrigering av avvikelser angivna med korrigeringsanmärkningar och varningar. (Se bilaga 1 Avvikelser och korrigerande åtgärder)
- Vid anslutning till mer än en paraplyorganisation måste alla avvikelser hos en skogsägare som identifieras under ett paraply meddelas till, och åtgärder vidtas av, alla andra paraplyer som skogsägaren omfattas av.
- Tillämpa en rutin för Naturvärdesbedömning vid planerad avverkning på alla certifierade fastigheter där skogsbruksplan saknas.
- För egen skogsbruksorganisation uppfylla kraven för entreprenörs-certifiering. Undantag gäller för familjeföretag utan anställda i skogsbruksverksamhet.
- Särskilt avtala om de svenska PEFC-kraven vid virkesförsäljning på rot eller avverkningsuppdrag.
- Endast anlita entreprenörer och/eller avverkningsorganisationer som innehar giltigt entreprenörs-certifikat eller bevis om entreprenörs-certifiering respektive skogsbrukscertifikat.
- Till anlitad avverkningsorganisation eller entreprenör eller övriga uppdragstagare för arbeten på skogsmark tillhandahålla väsentlig information för de svenska PEFC kravens uppfyllande, som underlag för traktdirektiv
- Vid anlitan av entreprenörer utan giltigt certifikat/bevis enligt undantagen i PEFC SWE 003 eller vid samverkan mellan enskilda markägare, på någon av markägarnas fastigheter ge särskild information, ledning och tillsyn för säkrande av tillämpliga delar av standardkraven samt följa upp och dokumentera detta.
- Acceptera kontroll av kraven i skogsstandarden dels från paraplyorganisationen, dels vid revision av paraplyorganisationen av certifieraren. Detta innefattar att relevant dokumentation och information ska förevisas samt att tillstånd för tillträde till relevanta inrättningar ska medges.
- Följa Svenska PEFC riktlinjer för offentlighet enligt PEFC SWE 001.

3.4 Paraplyets ansvar vid gruppcertifiering av avverkningsorganisationer

Paraplyet i paraplyorganisationen har i sin verksamhet ansvar för att:

- Handlägga ansökningar från avverkningsorganisationer om svensk PEFC skogsbrukscertifiering. Ansökningarna ska granskas, godkännas och anslutning bekräftas genom avtal mellan paraplyorganisationen och avverkningsorganisationen.
- Före det att avtal tecknas, genom personlig kontakt kontrollera att behörig representant för avverkningsorganisationen som tecknar avtalet har god kännedom om avtalets innehåll och vad det innebär att följa svensk PEFC standard. Avverkningsorganisationen skall vid avtalstecknandet uppfylla alla för verksamheten relevanta punkter i PEFC – standarden. Rutin skall upprättas införas och underhållas inom paraplyorganisationen som identifierar revisionskriterier, omfattning, frekvens och metoder.
- Utfärda bevis om skogsbrukscertifiering till anslutna avverkningsorganisationer.
- Erbjuder gruppcertifierade avverkningsorganisationer utbildning i att utföra Naturvärdesbedömning, vilket är en bedömning av ett visst bestånds bidrag till biologisk mångfald i ett fastighetsperspektiv inför en avverkning då skogsbruksplan saknas.
- Erbjuder och/eller anvisar avverkningsorganisationer information och utbildning för att säkerställa svensk PEFC skogsbrukscertifiering.
- Erbjuder och/eller anvisar anslutna avverkningsorganisationer ledningssystem för att säkerställa svensk PEFC skogsbrukscertifiering.
- Informerar anslutna avverkningsorganisationer om ansvar för kontroll av entreprenörscertifikat för anlitate entreprenörer.
- I en databas lagrar relevant information om varje ansluten avverkningsorganisation med:
  - Företagsnamn
  - Kontaktperson
  - Avtalsdatum
- Genom intern revision årligen kontrollera att verksamheten uppfyller kraven enligt Svenska PEFC. Revisionen ska utformas så att alla anslutna avverkningsorganisationer har reviderats minst en gång under respektive giltighetstid för det till paraplyorganisationen utfärdade certifikatet. Revisionen ska vara riskbaserad och utformad så att systemets effektivitet kan mätas och utvärderas. Rutiner för revision utformas och dokumenteras inom paraplyorganisationen.
- Utse internrevisorer som ska:
  - vara väl förtrogna med ledningssystemet ISO 14001 och Svenskt PEFC certifieringssystem för uthålligt skogsbruk.
  - vara oberoende av det område som revideras.
  - ha erfarenhet från relevant verksamhet.
  - vara kompetent i miljö-, sociala och skogliga frågor.
- Utsedda internrevisorer erfarenhet och kompetens ska dokumenteras. Lämplig grundkompetens är t ex en av MIS (Miljörevisorer i Sverige) godkänd utbildning.
- Utsedd internrevisor sammanställer alla resultat från internrevisionen, som ska dokumenteras. Muntlig och skriftlig rapportering av avvikelser ska ske snarast möjligt efter det att revisionen genomförts. Då revisionen genomförts ska resultatet ligga till grund för slutsatser om hela gruppen och åtgärder föranledda av resultatet ska avse hela gruppen. Den skriftliga rapporten ska skrivas efter det att effekten av ev. korrigerande åtgärder har utvärderats. Rapporten och dess slutsatser ska utvärderas och godkännas av paraplyorganisationens högsta ledning.

- Informera och ge råd till gruppcertifierade avverkningsorganisationer som inte uppfyller kraven i skogsstandarden. Om bristerna inte har avhjälpats efter varning ska Beviset dras in. (Se bilaga 1. Avvikelser och korrigerande åtgärder)
- Följa Svenska PEFC riktlinjer för offentlighet enligt PEFC SWE 001.

3.5 Anslutna avverkningsorganisationers ansvar

Avverkningsorganisationer som innehar bevis om gruppcertifiering för skogsbruk har ansvar för följande funktioner:

- Följa svensk lagstiftning med betydelse för skogsbruket.
- Uppfylla krav om ledningssystem specificerat av paraplyorganisationen.
- Vid skogsbruksverksamhet uppfylla relevanta delar av skogsstandarden. Detta inkluderar korrigering av misstag och brister angivna med korrigeringsanmärkningar och varningar.
- Vid skogsbruksverksamhet tillämpa en rutin för Naturvärdesbedömning vid planerad avverkning på alla fastigheter där skogsbruksplan saknas.
- Att endast anlita entreprenörer som innehar giltigt entreprenörscertifikat eller bevis om entreprenörs-certifiering.
- Till anlitad entreprenör eller övriga uppdragstagare för arbeten på skogsmark tillhandahålla väsentlig information, inklusive traktordirektiv med karta, för de svenska PEFC kravens uppfyllande.
- Vid anlitande av entreprenörer utan giltigt certifikat/bevis enligt undantagen i PEFC SWE 003 ge särskild information, ledning och tillsyn för säkrande av tillämpliga delar av standardkraven samt följa upp och dokumentera detta.
- Följa Svenska PEFC riktlinjer för offentlighet enligt PEFC SWE 001.
- Acceptera kontroll av kraven i skogsstandarden dels från paraplyorganisationen, dels vid revision av paraplyorganisationen av certifieraren. Detta innefattar att relevant dokumentation och information ska förevisas samt att tillstånd för tillträde till relevanta inrättningar ska medges.

4 Entreprenörs-certifiering i grupp

För entreprenörs-certifiering krävs att företagets samtliga anställda och/eller maskiner i den skogliga verksamheten utgör grund för certifiering. Grupp-certifiering bekräftas genom ett avtal mellan paraplyorganisationen och entreprenören med en giltighetstid av minst 1 år.

4.1 Paraplyorganisation för entreprenörs-certifiering i grupp

För en certifierad paraplyorganisation ska finnas:

- Godkänd företagsregistrering som juridisk person
- Ansvarig styrelse och verkställande ledning
- Stadgar/bolagsordning med angivande av verksamhetsområde
- Avtal med ackrediterad och notifierad certifierare om certifiering och om att fortsätta upprätthålla certifieringen.

- Ledningssystem i enlighet med PEFC SWE 001 kapitel 8.2.2 Ledningssystem

4.2 Paraplyets ansvar vid gruppcertifiering av entreprenörer

Paraplyet i paraplyorganisationen har i sin verksamhet ansvar för att:

- Handlägga ansökningar från entreprenörer om svensk PEFC entreprenörscertifiering. Ansökningarna ska granskas, godkännas och anslutning bekräftas genom avtal mellan paraplyorganisationen och entreprenören.
- Erbjudna och/eller anvisa anslutna entreprenörer ledningssystem för att säkerställa svensk PEFC entreprenörscertifiering.
- Före det att avtal tecknas, genom personlig kontakt kontrollera att behörig representant för entreprenören som tecknar avtalet har god kännedom om avtalets innehåll och vad det innebär att följa svensk PEFC standard. Entreprenadföretaget skall vid avtalstecknandet uppfylla alla för verksamheten relevanta punkter i PEFC – standarden. Rutin skall upprättas införas och underhållas inom paraplyorganisationen som identifierar revisionskriterier, omfattning, frekvens och metoder.
- Utfärda bevis om entreprenörscertifiering eller att förse varje ansluten entreprenör med en kopia av gruppcertifikatet.
- Erbjudna och/eller anvisa entreprenörer information och utbildning för att säkerställa PEFC entreprenörscertifiering.
- I en särskild databas lagra information om anslutna entreprenörer som ingår i gruppen för entreprenörscertifiering:
  - Företagsnamn
  - Organisationsnummer
  - Kontaktperson
  - Adress
  - Avtalsdatum
- Genom intern revision årligen kontrollera att verksamheten uppfyller kraven enligt Svensk PEFC skogsstandard och Svensk PEFC entreprenörsstandard. Revisionen ska vara riskbaserad och utformad så att systemets effektivitet kan mätas och utvärderas. Rutiner för revision ska utformas och dokumenteras inom paraplyorganisationen. Då revisionen genomförs som stickprov ska detta utlottas bland samtliga certifierade entreprenörer. Om olika kategorier av entreprenörer (avverknings-, skogsvårds- eller planläggningsentreprenörer) är anslutna ska stickprov utlottas i varje kategori. Minst 10 % av de certifierade entreprenörsföretagen i varje kategori ska revideras årligen.
- Utse internrevisorer som ska:
  - vara väl förtrogna med ledningssystemet ISO 14001 och PEFC skogsstandard
  - vara oberoende av det område som revideras
  - vara insatta i företagens verksamhet
  - vara kompetenta i miljö-, sociala och skogliga frågor.
- Utsedd internrevisor sammanställer alla resultat från internrevisionen, som skall dokumenteras. Muntlig och skriftlig rapportering av avvikelser ska ske snarast möjligt efter det att revisionen genomförts. Då revisionen genomförts som stickprov ska resultatet ligga till grund för slutsatser om hela gruppen och åtgärder föranledda av resultatet ska avse hela gruppen. Den skriftliga

rapporten skrivs efter det att effekten av ev. korrigerande åtgärder har utvärderats. Rapporten och dess slutsatser ska utvärderas och godkännas av paraplyorganisationens högsta ledning.

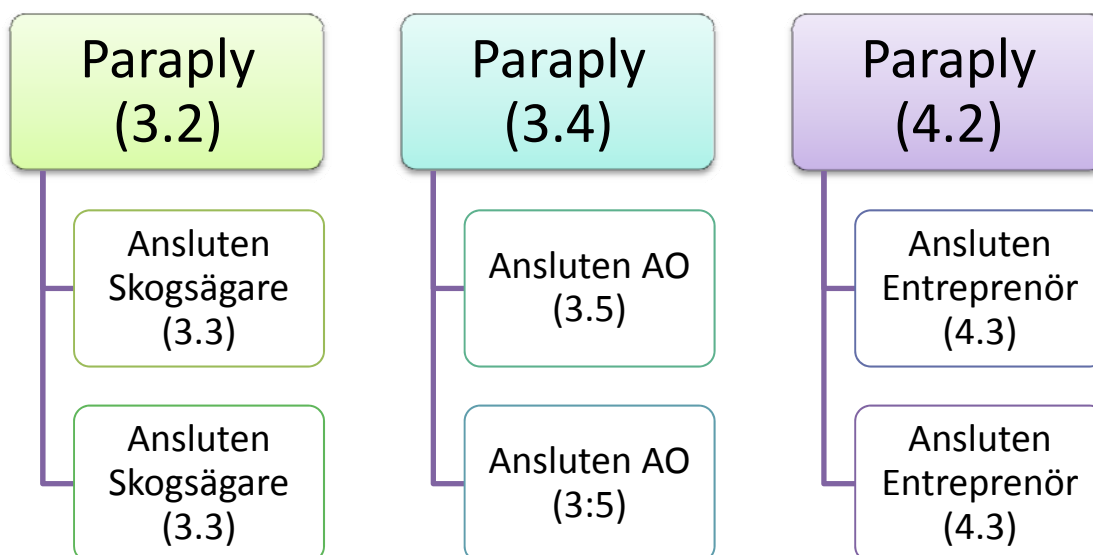
- Informera och ge råd till anslutna entreprenörer som inte uppfyller kraven i entreprenörsstandarden. Om bristerna inte har avhjälpats efter varning ska Beviset dras in. (Se bilaga 1. Avvikelse och korrigerande åtgärder)
- Följ Svenska PEFC riktlinjer för offentlighet enligt PEFC SWE 001.

4.3 Anslutna entreprenörers ansvar

Anslutna entreprenörer har i sin verksamhet ansvar för att uppfylla kraven i svensk PEFC entreprenörsstandard; PEFC SWE 003.

Figur 1 Illustration av gruppcertifiering

Paraplyorganisation (3.1 och 4.1) Kan vara separata enheter eller i kombination.

Bilaga 1. Avvikelser och korrigerande åtgärder

Nedanstående anvisningar syftar till att klargöra vilka korrigerande åtgärder som ska vidtas vid avvikelser från PEFC skogsstandard respektive PEFC entreprenörsstandard gällande gruppcertifierade skogsägare/avverkningsorganisationer och entreprenörer.

Förutsättningar

Observation av avvikelser från gällande PEFC standard kan noteras vid intern revision eller av anställd vid paraply-, eller avverkningsorganisation under pågående arbete.

Anvisningar

- *Mindre avvikelse:* Avvikelse från gällande standardkrav som inte medför betydande risk för negativa miljö- och/eller produktionseffekter eller försämrade arbetsmiljö.
  - *Åtgärd:* Skriftlig anmärkning med krav på korrigerande åtgärd då sådan är möjlig. Upprepad mindre avvikelse leder till stor avvikelse.
- *Större avvikelse:* Avvikelse från gällande standardkrav som medför betydande risk för negativa miljö- och/eller produktionseffekter eller försämrade arbetsmiljö.
  - *Åtgärd:* Skriftlig information till den anslutne om att förutsättningar föreligger för uppsägning av Avtalet om gruppcertifiering. Därefter begärs yttrande från den anslutne. Om ingen godtagbar förklaring föreligger inom rimlig tid efter påpekandet sägs gruppcertifieringsavtalet upp.

Dokumentation av avvikelser ska ske på för ändamålet särskilt utformad blankett. För uppsägning av bevis gällande gruppcertifiering krävs större avvikelse från gällande regler för PEFC certifiering enligt ovan. Uppsägning ska fastställas av behörig chef inom paraplyorganisationen efter prövning av att förutsättningar för uppsägning föreligger.

Uppsägning av PEFC gruppcertifiering ska meddelas den anslutne skriftligt med begäran om återsändande av utfärdat Bevis om gruppcertifiering. Den som fått PEFC gruppcertifiering uppsagd kan begära prövning enligt Svenska PEFC rutin för tvistehantering (PEFC SWE 001, kapitel 11).